

עולים כיתה פרק 32 -זמן מלחמה

קובי: וואו 4 חודשים לא היינו פה, לא הייתי באולפן ההקלטות, ולא היינו בספוטיי, ואיזו תקופה. באופן אישי, ה-7 באוקטובר ניתק אותי מהמציאות לכמה שבועות. גם מסמינר הקיבוצים, גם הפודקאסט, פרק חדש שלנו, היה אמור לעלות ב-8 באוקטובר, מיד אחרי החגים, זה היה התכנון. זה כמובן לא קרה, ולא ממש הצלחנו לחזור לשגרה, מי יודע בכלל אם יש שגרה, ואיך היא נראית, אבל הלימודים במכללה התחילו בדצמבר, ומערכות התחילו לחזור לפעילות, ואז שאלו אותי מה עם הפודקאסט בהתחלה חשבתי שאף אחד לא יהיה מעוניין לשמוע, או לאף אחד לא יהיה ראש להאזין, אבל לאט הבנתי שחייבים להשמיע קול, בתוך כל מה שהפך לאיזושהי שגרה חדשה, אז הנה אנחנו שוב כאן.

דורין: "עולים כיתה" הפודקאסט של מורי העתיד, חושבים חינוך, עושים חינוך, מדברים חינוך.

קובי: אני קובי דביר, ואתם מאזינות ומאזינים ל"עולים כיתה", הפודקאסט של התכנית לתואר שני, אם טיץ' בסמינר הקיבוצים. בפודקאסט הזה אנחנו מדברים, עם ועל מורות ומורים, ועל המעשה החינוכי. הפעם נדבר על זמן מלחמה, אני שמח לארח היום את הדר שפר. הדר היא רכזת בגרורות בתיכון אורט דנציגר בקריית שמונה, לפני חודש וחצי, הדר התחילה ללמוד בתוכנית שלנו אם טיץ', במסלול הוראת סיעוד. היא תושבת קיבוץ עמיר, הממוקם 7 קילומטרים בלבד, אולי צריך להגיד, מגבול ישראל לבנון. מצד אחד, הקיבוץ לא מוגדר כנמצא באזור מלחמה, ולכן התושבים שלו לא מפונים, והדר בבית, מצד שני, הקיבוץ, וקריית שמונה שכן מפונה, והקיבוץ גובל בגבול לבנון, ממש כולם, במרחק יריקה, ולכן התושבים אמנם חיים שם, אך חוששים לחיות שם. נדבר על החיים בצל המלחמה המתמשכת בצפון, על הפינוי מרצון של הדר מתחילת המלחמה, ועל החזרה לאחר כמה שבועות, ועל החיים בשגרה באזור מלחמה. נדבר גם על הלימודים כסטודנטית בתקופה כזו, על ההתנסות בהוראה, שהייתה אמורה להיות בקריית שמונה, איפה שהיא עובדת, ובסוף היא הרחיקה עד צפת. על הלמידה ההיברידית בתוכנית, ועל היכולת ללמוד בסמינר הקיבוצים מאזור הצפון, ה" הדר תודה שבאת.

הדר: הי תודה שהזמנת אותי, כבוד הוא לי להיות כאן..

קובי: ספרי קצת קודם כל על קיבוץ עמיר.

הדר: אז אני אתחיל, וקודם כל אגיד, שאני גם קצת מתרגשת להיות כאן, ואי אפשר ככה להתעלם מזה, שהיום אנחנו מציינים 100 ימים, מאז אותה שבת נוראית, ששינתה את המציאות של כולנו, ולאחל ולהתפלל שכל החטופים יחזרו בשלום הביתה, אז אני אספר קצת על עצמי, או על השגרה בקיבוץ, על השגרה שלנו שהשתנתה, ואנחנו לאט מנסים ככה להתרגל אליה, גם אני בפן האישי שלי, המשפחתי, והקהילתי. אז אני גרה בקיבוץ עמיר כ-8 שנים, נולדתי וגדלתי בקריית שמונה, כילדה שחוותה הרבה שעות מקלטים, בתקופות קשות שהיו לקריית שמונה, עם מטחי קטיושות. משנת 2000 ככה, הנינו מאיזשהו שקט מתוח יחסי בגבול, עד אותה שבת.

קובי: אבל בעצם, אני רגע אדבר על השבת, אבל עד אותה שבת החיים היו טובים, נכון?

הדר: החיים היו טובים בגליל היפה. חייתי הרבה שנים במרכז, היה לי ברור, שאת הילדים שאני מגדלת, בגליל, בצפון איפה שנולדתי וגדלתי, בקהילתיות שיש שם, במשפחתיות שיש שם, וכך היה. ואני מאוד מאוד מקווה, שנמשיך ונחזור לאותה שפיות בגליל היפה.

קובי: אז בואי נחזור ל-7 באוקטובר, איך זה מתחיל אצלך?

הדר: אז זה מתחיל בשבת בבוקר, מתעוררים מטלפון לא הבנו מה קורה, אחותי על הקו, וזה היה חג. היא הייתה פה, היא גרה בחיפה, ואומרת לנו לפתוח טלוויזיה, מלחמה. פשוט היא אמרה את המילה הזאת, מלחמה.

קובי: בצפון עוד אין כלום.

הדר: בצפון עוד אין כלום. ואז ככה בעלי מתחיל עם הכל המדיה, והטלגרם, וככה אנחנו מתחילים, לאט להבין, לאן אנחנו נכנסים, וכל השנים, הפחד הכי גדול שלנו, וכל הדיבור היה שתהיה פלישה לגליל, וככה הראו לנו תוכניות דיבור על זה, ועל מנהרות, ומושבים שלידינו, קיבוצים שלידינו, ככה כל הזמן התריעו ששומעים חפירות, וככה איכשהו זה נעלם, אבל תמיד זה היה לנו כזה בראש, וממש אני חושבת, שהתחילו אזעקות, מה זה באותו בוקר ומהצהרים, התחילו אצלנו ככה רעשים בשמיים, ככה אלטירלייה מאוד כבדה, מטוסים, מסוקים בלי סוף, והבנו שאנחנו לא יודעים כלום, ועדיף שלא נהיה באזור.

קובי: זאת אומרת אתם בחשש אתם רואים טלוויזיה, אתם רואים מה קורה בדרום.

הדר: כן.

קובי: ואתם בחשש שתיכף זה אצלכם.

הדר: אומרים אוטוטו זה פשוט מגיע לכאן, והגליל הוא קטן, הוא לא רצועת עזה, אצבע הגליל זה מקום מאוד מאוד קטן, מהבית שלי אני רואה את הכפרים בלבנון, יום לפני, ביום שישי, היינו במרכז קנדה במטולה, עם הילדים, היה חג, בילינו, נהנינו, ולא להאמין שהיום, אין סיכוי שנוכל בכלל לחזור ליהנות במטולה, או בכלל להתקרב אליה, וזהו ואז ככה מתחילים לחשוב מה עושים, בחששות מאוד מאוד כבדים, נשארים ביום שבת בבית, ככה צמודים לטלוויזיה. הילדים, פחות או יותר מנסים להרחיק אותם, לא תמיד זה קל, הם מבינים שאנחנו לא הולכים לסבתא כי זה חג, וזה שבת, בדרך כלל אנחנו הולכים. מתחילים להבין שמשוה קורה, גם שומעים את כל הרעש באוויר, ועבר לילה מאוד מאוד מתוח, עם כל הקושי, וגם המראות והדברים שככה שמענו מהם, כל מה שקרה.

קובי: ואתם במקלט? אתם בבית? מה איפה אתם?

הדר: ועדיין קורה, ואנחנו, המקלט הוא מול הבית שלי, ואנחנו ככה עם יד על הדופק, לא ממש הצלחנו אני ובעלי באמת לישון אותו לילה, גם שוב הייתה אלטיריה מאוד מאוד כבדה, ויום למחרת הייתה קריאה של ראש המועצה שלנו, של ראש מועצת גליל עליון, ממש בבהלה, שביקש מכל יישובי הגליל, פשוט לפנות, מי שאין, במילים האלה, מי שאין לו צורך להיות בצפון, שפשוט ייקח את עצמו, וייסע מכאן, שיפנה את עצמו, עוד לא דובר על איזשהו פינוי רשמי מהמדינה, והרבה הרבה אנשים כבר עשו את זה עוד לפני הקריאה שלו, וגם אנחנו הצטרפנו, ונסענו למשפחה במושב ליד טבריה.

קובי: אבל את יודעת מה, אני רוצה רגע להתעכב על זה, כי בעצם זה לא משהו מסודר, לא המדינה אומרת לכם.

הדר: כלום. דרלמוסיה שלמה הייתה פה.

קובי: ממליצים לכם

הדר: להתפנות

קובי: לכו תחפשו לאן ללכת איפה

הדר: לכו תחפשו, אנחנו לא יודעים כלום, אנחנו לא יודעים לקראת מה אנחנו הולכים, במילים האלה פשוט כרגע תקחו את עצמכם, ותפנו, אם אתם לא עובדים חיוניים.

קובי: וזה בהנחה שאת יודעת; שיש לך לאן ללכת.

הדר: בדיוק

קובי: ואם כל המשפחה שלך בקריית שמונה לאן תלכי?

הדר: נכון. אז לקחתי את אמא שלי, ואת אחי, וככה נסענו למשפחה, ו....

קובי: לאן?

הדר: למושב לבנים, המשפחה של בעלי ממושב לבנים, זה מושב מעל הכנרת, ליד קיבוץ גינוסר, חוקוק, שמה אזור הזה, אזור מדהים גם, אבל ככה רחוק מכל מה שמתרחש אצלנו בגליל, ולאט לאט התחלנו בכלל להבין מה קורה, כאילו אנשים התחילו להתפנות לבד, נשאר ממש מעט אנשים, בעיקר מבוגרים בקיבוץ, כל המשפחות הצעירות עם הילדים עזבו

קובי: כי מה, לא היה להם לאן להתפנות?

הדר: גם אידיאולוגית. אני חושבת. זה אנשים ככה שעובדים בקיבוץ, הקימו את הקיבוץ, ככה דורי דורות, ובאף מלחמה הם לא התפנו, והם גם בזאת לא מתכוונים להתפנות, והכיתת כוננות, שבעלי חלק ממנה אגב, התגייסו כולם להיות בכיתת כוננות. אני יכולה להגיד לך שאחרי כמה ימים, חזרתי לקיבוץ לקחת קצת דברים, אחרי שהתפננו, שטח צבאי, נגמשים בכניסה לקיבוץ, ככה שקי חול, וכל מיני בטונדות, כאלו דברים שאתה כאילו....

קובי: אז בעצם את עוזבת לבד

הדר: אני עוזבת

קובי: את והילדים

הדר: אני והילדים. בעלי מדי פעם ככה מגיע. מארחים אותנו מאוד יפה, ומנסים להבין מה קורה, מבינים שאין מסגרות, מבינים שאין חינוך, כל הימים האלה, בכלל עוד היו מחבלים בכלל בדרום, הדברים עוד לא היו בהירים בימים הראשונים, לאף אחד, אז ככה חשש מהצפון עדיין היה קיים, וזהו שמה היינו 3 שבועות, עד שמה עושים....

קובי: ומה עושים שם, זאת אומרת אין מסגרות, אין זה, ואנחנו כבר אחרי סוכות, אז לכאורה המערכת אמורה, מה הילדים עושים? מה הסדר יום? מה קורה?

הדר: כן קשה מאוד. קשה מאוד. הילדים הולכים, משחקים קצת בגני שעשועים במושב, צריכים להעסיק אותם, להאכיל אותם, הולכים גם, נוסעים לטבריה. אחרי שבוע פינו את קריית שמונה, אחרי שבוע וחצי בערך, אז ככה טבריה התמלאה באנשים מקריית שמונה, מלונות שם בתפוסה מלאה, עד היום, ומתחילים ככה אתה יודע להעסיק אותם, עד שזה כבר ממש מתחיל להתיש, ומתחילים להבין שאותנו גם לא מפנים, אנחנו לא נכללים בפינוי הזה, בגלל עניין טכני של מטרים, מפנים ממש מושבים מסביבנו, ואנחנו נשארו ממש בשטח אש, ואז אמרתי, כמו הרבה משפחות שאיתי, אנחנו עדיין לא חוזרים, עד שאנחנו לא יודעים מה קורה. איבדנו כל אמון במערכת, והרגשנו שהופקרנו, ממש ככה, עדיין אנחנו מרגישים ככה, והתחלנו לנסות לחפש מסגרות לילדים. קרית שמונה, השילוב של הילדים במסגרות בא די בקלות, כי זה בהוראת צו השעה,

קובי: המדינה החליטה.

הדר: המדינה. בדיוק. וכשאני פניתי ככה לכל מיני מסגרות, אז אמרו לי שאין אפשרות לשלב את הילדים, כי אתם לא מיישוב מפונה, העדיפות היא כרגע שקודם כל הילדים מהיישובים המפונים ישתבצו במערכות חינוך, וראיתי שהזמן ככה לא לטובתנו. הילדים באמת

משתגעים, וחייבים מסגרת, ואז הייתה קריאה של המנהל של החינוך הבלתי פורמלי אצלנו בקיבוץ, ככה בקבוצה, "חברה חזרתי אני חושב גם אתם צריכים לחזור, ואני חושב שלטובת הילדים, ולטובת כולנו, נתחיל לנהל שגרת חירום אצלנו פה בקיבוץ, כקהילה" בהתחלה היו הרבה חששות, ולאט לאט התחלנו לחזור בטיפין טיפין, אנחנו היינו מהמשפחות הראשונות שחזרו, וגם כלכלית היה מאוד מאוד קשה להחזיק בחוץ, כאילו זה להיות בנופש, בלי הנופש, ממש ככה זה.

קובי: בלי הכיף.

הדר: בלי הכיף, והמתח וגם המורכבות המשפחתית שזה מביא, ואתה יודע אני עם אמא שלי ואחי, פתאום לחזור לגור עם אמא שלי, זה גם עד היום אגב, היא גרה, היא שוכרת דירה לידי, אני נהנית מכל היתרונות שיש לזה, ואתה יודע, מורכבות. ואני שומעת גם אצל הרבה משפחות, עד היום, שזה הציף הרבה דברים, וחלק המלחמה הזאת, קשה להגיד את זה, עשתה טוב, וחלק לא, ועד היום אנחנו בשיתוף פעולה מלא, כבר חודשיים בקיבוץ, מנהלים איזושהי שגרת חירום לילדים. אין לנו מוסדות חינוך, לא אין אישור של פיקוד העורף, הבית ספר של הילדים שלי הוא בקיבוץ שכן, שהוא גם לא מפונה, אבל את הבית ספר לא מאשרים לפתוח.

קובי: אז בעצם איזה אנומליה כזאת, המדינה מצד אחד לא פותחת את המוסדות, מצד שני לא מפנה, אז אתם לא יכולים להשתבץ לשום מוסד אחר, והילדים....

הדר: כלואים כמונו, אנחנו פשוט כמו שאמרתי אוכלוסייה כלואה, בתוך שטח אש, שטח מלחמה, בלי שירותים של העיר מחוז שלנו, קריית שמונה שהיא מפונה, אין לנו לא שירותי בריאות, ולא בנקים, לא סופרים, לא מסחר עבודה. בעלי עצמאי, נפגע מאוד קשה, כל הלקוחות שלו התאדו מפה. קריית שמונה, קיבוצים שהוא היה עובד בהרחבות, ופשוט מציאות שנכפתה עלינו.

קובי: זוכר שסיפרת לי.אני לא יודע אם את זוכרת.

הדר: שמה?

קובי: שהיה תור לילדה, לרופאת, רופא שיניים.

הדר: עד היום.

קובי: ונסעתם לחיפה?

הדר: נכון.

קובי: כי הרופא שיניים מקריית שמונה היה בחיפה, והייתם צריכים לנסוע אליו לחיפה.

הדר: נכון לחיפה. ועד היום, ועכשיו היא צריכה טיפול, אתה יודע חידוש של הגשר, אז התקשרה שוב לקבוע תור, שוב לחיפה ואז בעלי ענה לטלפון, והוא אמר, לא אנחנו לא מוכנים להשלים עם זה או שתעשו שתקבעו תור קצת קרוב, שזה גם צפת קרוב, זה 45 דקות נסיעה מאיתנו, אבל אלה השירותים, אין שום שירותים בתוך קריית שמונה, אנחנו כל דבר צריכים להניע את עצמנו, לחצור, ראש פינה, פשוט להתרגל למציאות אחרת, אפילו זה ישמע לך שטותי, אבל ציפורניים, דברים שאתה יודע, קוסמטיקאית, דברים כאלה, הכל נלקח מאיתנו. צריכים להתרגל להכל, פשוט להכל, בעיקר הילדים במסגרות, שוב בתוך הקיבוץ, בלתי פורמליות, עם ככה רוח התנדבות של אנשים.

קובי: אבל מה זה מסגרת בלתי פורמלית? הם משחקים כל היום?

הדר: לא. אז זהו, שהתנדבו מורים שהם מורים במקצוע שלהם, אבל הבית ספר סגור, אז הם מתנדבים בתוך הקיבוצים שלא פונו, אנחנו 8 קיבוצים שלא פונו, ונותנים מענה, אז ככה כמה שעות יש למידה בתוך מרחבים מוגנים, ומאחת....

קובי: זאת אומרת, החיים בתוך מקלט.

הדר: לא מקלט. זה מרחב מוגן. בחודש הראשון הם היו ממש במקלט, שזה היה קשה מאוד, אגב עד היום התינוקיה בקיבוץ היא במקלט תינוקות יום שלם, בגלל זה גם לא יכול להיות יום שלם, אז המסגרת היא נגיד עד הצהריים, כאילו אנשים לא יכולים באמת לעבוד, אנשים מנוטרלים מכל הבחינות כאילו הורים לילדים זה ממש סיפור אחר לגמרי, וזהו, וככה עכשיו מתחילה איזושהי מחשבה, כן להחזיר את הבית ספר, אבל קמה צעקה מאיתנו ההורים, שאנחנו לא מוכנים שהילדים יסעו באוטובוס הצהוב לבית ספר.

קובי: הבולט.

הדר: הבולט מאוד. ואנחנו יודעים שיש מתצפתים עלינו, יודעים שהם מאוד נקודתיים, עד לא מזמן היה ממש פגיעות ישירות, בכל מיני יעדים אסטרטגיים של צה"ל בצפון, לא נפרט אותם, אבל ככה ידוע על איזשהו.... הם יודעים הכל, הם יודעים הכל, וזה חשש מאוד מאוד גדול.

קובי: ומהצד שלכם, מעניין אותי לדעת מה רואים? מה שומעים? מה אתם רואים על מה שקורה? מה אתם יודעים על מה שקורה.

הדר: אז תראה, אז ככה הבוקר שלנו מתחיל, על שעון מעורר, זה פגזים, עכשיו זה לא פגזים שאנחנו היינו רגילים לשמוע בסביבת הקיבוץ, יש כל מיני נגמש"ם אוטומטיים, אני לא יודעת איך לקרוא לזה, שפשוט הם יורים ארטילריה בלי סוף, על כל איזושהי נגיעה בגדר, או זה פשוט ארטילריה תמידית, שאנחנו פשוט מתמודדים איתה, ילד שלי, הילדים שלי, היום יודעים לזהות מה זה כיפת ברזל, שהיא ממש לא רחוקה מהבית שלי, יודעים מתי כיפת ברזל יוצאת, מתי יש יירוט, מתי יש הפגזה שלנו, מתי מטוסים מפגיזים, מתי יש נפילות בקריית שמונה, אנחנו שומעים את הכל. יום חמישי היה מטח רציני לקריית שמונה, עם כמה פגיעות ישירות, בנס אין נפגעים, אבל אתה שומע הכל, וגם עם האזעקות בקריית שמונה, אתה שומע אותם, והילדים כבר לבד רצים למקלט, והקטן שלי פשוט בחרדה מזה, עד שה- 10 דקות האלה, פשוט עוברות ברעידות.

קובי: למרות שלא הכל בכלל יש אזעקות, זאת אומרת, יש מספיק הפגזות מצד לבנון, שאין, ואז....

הדר: שהם המציאו את עצמם. יש עכשיו את הנון טיטים, שלא ניתן ליירט אותם, ויש כל מיני פגיעות כאלה של טילים, שגם גם אמרו הסבירו לנו שיש הרבה פגיעות בקריית שמונה, כי ממעט המרחק לא ניתן ליירט אותם.

קובי: כל כך קרוב.

הדר: אז וגם הזמן התכוננות שלנו, 15, אצלנו בעמיר זה 15 שניות, בקריית שמונה זה 0, אין לך זמן, בכלל זה כאילו לפעמים אתה שומע את הנפילה, ואחר כך באה האזעקה, כאילו ברמה כזאת, וזהו, זו המציאות שהיא ממש קשה, וגם אתה לא אין לך אופק, אתה לא יודע מתי זה הולך להסתיים, יש מלא דיבורים כל הזמן בתקשורת, כן הסכם מדיני, לא הסכם מדיני מתגבשת עכשיו איזושהי עצומה, שלא לפי 17 01, נגד ההסכם המדיני, שרוצים לעשות עם ארגון הטרור, אנחנו לא סומכים על שום הסכם, אני יכולה להגיד לך עליו, אני בחששות באמת מחדירה כל הזמן, זה פשוט מציאות, שפשוט אנחנו צריכים להתרגל אליה, בכלל עם המחשבה הזאת, או בכלל עם אתה יודע, חוזרים החטופים מהשבי, ומספרים

עדויות, ואתה.... ולחשוב כל מיני אמירות כאלה, שזה בכלל היה אמור להיות בכלל בגליל אמרו, ושהתוכנית המקורית הייתה שהם מצטרפים אחר כך. יש הרבה שמועות, אבל אתה לא יכול שלא לקחת את זה איתך, ולחשוב על זה, בייחוד שאתה הורה לילדים. אני בעיקר היום, אחרי שככה לצערי הסתגלנו לשגרה הזו, חוששת מהעתיד, מהילדים שלי, מהחרדות שלהם, ממה הם ייקחו מכל המלחמה הזאת. גם הפן האישי, וגם שלנו בכלל כעם. כאילו איך בכלל נתאושש מהדבר הזה? הרבה מחשבות, וזהו ואני....

קובי: ובתוך כל זה, את גם ממשיכה לעבוד, נכון?

הדר: נכון, כן.

קובי: את אמרנו רכזת בגרויות בתיכון בקריית שמונה. איך זה עובד? מה איך עבודה מרחוק? מה?

הדר: אז עבודה מרחוק, עבודה מרחוק על מלא. תלמידים שלנו פזורים ב-80 מוקדים בערך ברחבי הארץ. יש ככה 3 מוקדים ברחבי הארץ שנמצאים, שזה אזור טבריה, שהם משולבים שם בבית ספר, בתל אביב הקימו ממש באוניברסיטת תל אביב, היה בניין ממש שלם, שנתנו רק לתושבי קריית שמונה, מ-א עד י"ב, שהמנהל של אמא, עופר זעפרני, ככה ניהל את זה שם. וכשחזרה השנה האקדמית לפעול, פינו אותם משם, והם היום בנו להם בניין משרדים בסינמה סיטי בגלילות, גם הם צריכים להתמודד גם עם הרבה.

קובי: אבל איפה הילדים אבל?

הדר: הילדים במלונות. יש הסעה שלוקחת אותם ממש מהמלונות, ומביאה אותם כמה שעות ללמוד, עם המורים שלנו שגם התפנו לאזור, זה גם לא הרבה מורים, אין באמת מענה מספיק מקצועי, שאפשר לתת, זה המורים שם מאוד מוגבלים, אין מורים למגמות, נגיד כל הנושא בכלל של הבגרויות הוא....

קובי: אבל הם לא התפנו ביחד עם כולם מקריית שמונה?

הדר: אבל זהו שקרית שמונה, לא פינו אותם כקהילה למקום אחד, הם מפוזרים.

קובי: אז זוכרת שהמורה לתיאטרון בטבריה, והמורה ל....

הדר: ברור. מורה לתיאטרון ספציפית, איתי בצפון הוא מכפר סאלד, ולא פונה. כן אז....

קובי: אבל כל מורה נמצא במקום אחר.

הדר: ממש ככה. ויש מורים שהם במילואים, הרבה במילואים, ולא זמינים, מחנכים, רכזי שכבות, עד היום במילואים, ואז....

קובי: אז מה היה אז? אפרופו אחרי זה, על הבגרויות, מה קורה עם הבגרויות, תהיה להם בגרות?

הדר: אז תראה, השאיפה שתהיה, השאיפה שתהיה, היה איזשהו דין דברים עם אגף הבחינות, ככה לנסות לדחות את בגרויות החורף לקיץ, התלמידים לא באמת מוכנים, תלמידים לא באמת מגיעים ללמידה, הם ילדים שנותקו מהבית שלהם, מהאמצעי ציוד קצה שלהם, אין להם לפטופים, אין להם יכולת ללמוד, הם לומדים מפלאפונים, לא כולם אגב יוצאים מהחדרים במלונות, יש כאלה שהתחילו לעבוד, אני מדברת איתך על י"א וי"ב מצאו את עצמם בתל אביב, מצאו את עצמם והתחילו ללמוד הראש שלהם לא פנוי בכלל ללמידה, שלא נדבר על בגרויות, גם כמובן שמשדך החינוך פרסם הקלות. מעגל ראשון, מעגל שני, מעגל שלישי. אנחנו במעגל השלישי, שככה מקבל את כל סל הטבות, הקלות נקרא לזה, של המלחמה, אבל זה מאוד מורכב, מאוד מורכב, בעיקר בגלל הפיזור של התלמידים. יש

תלמידים, שככה יש להם את המחויבות האישית הזאת ללכת ולהשתבץ בבית ספר וללמוד, ויש גם באמת שיתוף פעולה, גם מצד כל הגורמים, מאותם בתי ספר, הם פונים, שואלים מה נשאר לתלמידות לעשות, ומה הוא עשה, והוא מקבל את הציונים שלו, וככה נותנים להם איזשהו מענה פדגוגי ראוי, ויש כאלה שלא, ויש עדיין הרבה ילדים שלא משובצים, גם בבתי ספר, שבכלל לא חוו למידה 3 חודשים, ובהם אנחנו נצטרך לטפל, אני מאמינה שנצטרך לטפל בכלם בסוף, המועד חורף אוטוטו קרב, והוא בחודש מרץ, איך טכנית נעשה את זה שאני בצפון.

קובי: יהיו כאלה שייגשו למועד חורף.

הדר: יהיו כאלה שייגשו. אני בעיקר חושבת שאלו שנמצאים כבר בבית ספר, ובאמת לומדים, וישתבצו, וחלק מהמערך שם של הפדגוגיה, באותו בית ספר יש, אבל זה לא הרבה.

קובי: האסוציאציה הראשונה שעולה לי זה שמי שייגש זה החזקים, אלה שההורים שלהם יכולים לעזור להם, או ללמד אותם, או זה שאלה שהיו חזקים מלכתחילה בחומר קודם, והנה הפערים רק הולכים, ויגדלו עוד יותר.

הדר: נכון. בדיוק כן. וזה גם אותו דור שחווה גם את הקורונה, בצורה גם כל כך קשה, הם היו בחטיבה החברה שעכשיו אצלנו בתיכון, אני לא יודעת, אני לא יודעת להגיד לך, אני חושבת שההנהלה שלנו, של הבית ספר וגם משרד החינוך, וגם מנסים, ואני יכולה להגיד לך שבאמת יש עזרה ורצון באמת לסייע, אבל מצד שני אי אפשר גם שהילדים האלה לא ייגשו בכלל לבגרות, כאילו צריך לחשוב גם על העתיד שלהם, יש לנו הסיפור יותר מורכב, זה שכבת י"ב, שלה בעצם חסר את כל מה שנשאר.

קובי: ובתוך כל זה, את מחליטה להתחיל ללמוד.

הדר: כן. טוב מיותר לציין שנרשמתי הרבה לפני המלחמה.

קובי: כאן שאו בדיוק. נרשמתי הרבה לפני.

הדר: ואני אפילו זוכרת את השיחה שלי איתך הראשונה, ואני זוכרת אפילו שיצאתי מהמשרד לדבר איתך. כן.

קובי: אז נרשמתי לפני, ונרשמתי לאם טיץ', והיו סימני שאלה, זאת אומרת, האם בכלל להתחיל ללמוד, הודעה הרגע גם הלימודים נדחו, ועוד פעם, ועוד פעם, וכשהודיעו שמתחילים היו התלבטויות, להתחיל או לא להתחיל?

הדר: לא.

קובי: ידעת שאת מתחילה?

הדר: ידעתי שאני מתחילה, ואני חושבת שגם יאמר לזכות סמינר הקיבוצים, שמיד שלחתם הודעה, וככה איזושהי בהירות. אני חושבת שאתם מהראשונים, במוסדות האקדמיה, שככה נתנו מענה. אני יכולה להגיד לך על אחי, שהוא לא ידע הרבה זמן מתי הוא מתחיל ללמוד, אם הוא מתחיל בכלל ללמוד, והייתה איזושהי בהירות, והבנתי שאני כן אתחיל ללמוד מתישהו, היו דיבורים על סוף דצמבר, וככה אני חושבת שאנחנו מהראשונים שהתחלנו, נכון?

קובי: נכון במכללות להוראה היו מהראשונות שהתחילו.

הדר: כן ואני שמחה על זה, שזה ככה קצת פיקס אותי, ונתן לי קצת להתאווור, גם כי הילדים עלי, ואחרי חודשיים.

קובי: אז מה קורה איתם אנחנו היום ביום לימודים פה בסמינר והנה את פה ומה קורה עם הילדים?

הדר: כן אז זהו, שממש סימסתי רגע לפני שנכנסתי לפה לבת שלי הגדולה, היא בת 14 וחצי, מה קורה, אם שקט בקיבוץ, ושתהיה ככה בהאזנה, הכל נורא קרוב כאילו, אם יש איזושהי אזהרה, היא ישר יכולה לרוץ לאחים שלה, וגם אמא שלי נמצאת בקיבוץ, וגם בעלי, מה קורה, מתחיל בוקר רועש, יש ככה לפעמים דממה עד שעות הצהריים, ובצהריים שוב מתחיל, הילדים מאוד מוגנים, אני מרגישה כן מוגנות בקיבוץ, כן שיש.

קובי: את פה, ואת שקטה.

הדר: אני שקטה, אתה יודע.

קובי: יחסי. הכל יחסי.

הדר: יחסי כן. כאילו היו פעמים, מה זה היה בפעם האחרונה שהיינו פה, שאצלנו היה שקט, ופה הייתה האזהרה

קובי: פה הייתה האזהרה, נכון.

הדר: זה היה, כן, אז שבעלי צחק עליי שלכל מקום שאני נוסעת, אני מביאה איתי את האזהרות.

קובי: את מביאה איתך.

הדר: וזה אז הם שם כן.

קובי: אז התחלת ללמוד פה בסמינר. ובעצם קיבוץ עמיר זה נורא רחוק. אז איך זה הולך. תספרי קצת על החוויות הלימודים הזאת.

הדר: אז קודם כל שהכרתי את התוכנית, והבנתי שאני אצטרך להגיע לפה כמה פעמים בסמסטר, וזה היה די מתאים לי ככה, את האוויר הזה. שמחה על ההזדמנות שבכלל אני יכולה ללמוד בזום ומרחוק, ובכלל שנתנת לי ההזדמנות ללמוד במכללה כזו, אני מאוד מאוד מרוצה, גם מהחברים לקורס, וגם מהמרצים, זה שונה מהתואר הראשון, הרבה עבודות, אבל אני מרגישה שאני שזה בדיוק מה שהיה חסר לי, כאילו אני מאוד מתעסקת עם פדגוגיה בשוטף שלי, תמיד ידעתי שאני רוצה להיות מורה, ודחיתי את זה כל השנים מהסיבות שלי, אבל היום אני מרגישה שאני ממש רוצה את זה, אני חושבת שאולי גם המלחמה אולי קצת נתנה לזה איזושהי דחיפה, בכלל אני אוהבת לעבוד עם הנוער, עם הגיל הזה, עם בכלל במציאות הזאת, גם ואני מחכה לסיים כמו כל סטודנט שמתחיל.

קובי: כן, סטודנט, הוא סטודנט, הוא סטודנט, לגמרי.

הדר: סטודנט, בדיוק, כן.

קובי: אז אני אגיד אולי באמת, שהשינוי של המבנה של התוכנית שלנו, שהפכה להיות תוכנית היברידית, שהלימודים, חלק ממנה, הוא מקוון, אפשר להמון אנשים, מאוד רחוקים, כמו מקיבוץ עמיר.....

הדר: כן, גם.

קובי: להירשם לסמינר הקיבוצים, שבדרך כלל מי שהגיע לפה, היה אנשים מהאזור חיוג הקרוב שלנו, ואת אומרת שדווקא מדי פעם לבוא לפה, יש כאן כמה ימים שאנחנו מביאים אתכם, ידעת את זה מראש, אבל סבבה לבוא מרחוק, ואיך את באה, נגיד באוטו? כן?

הדר: כן עם הרכב שלי, כן אני לא, כן, לא....

קובי: את לא מתעצלת בנסיעה.

הדר: לא, זה זמן טוב בשבילי ככה למוזיקה, להתנתק קצת, לנשום את הנוף, אני חושבת שבכלל גם להכיר, גם אם היינו רק בזום עכשיו, זה היה מאבד, נגיד, בתואר הראשון שלי כל השנה הראשונה הייתה בזום בגלל הקורונה.

קובי: קורונה.

הדר: אז לא ראיתי אף אחד, לא המרצים, שנה שלמה מלמדים אותי אחרי שהגעתי למכללה, והרי אתה יודע, פתאום תיארתי אותם אחרת לגמרי, הגעתי, ואין כמו המגע האישי הזה.

קובי: אני מסכים.

הדר: גם החברויות שכבר נוצרו, אפילו במעט מפגשים שהיו, והמעט מפגשים בזום, אני חושבת שיש לנו אחלה קורס.

קובי: אני שמח לשמוע.

הדר: כן.

קובי: חלק מהלימודים שלנו בשנה הראשונה, זו ההתנסות בהוראה, בבתי הספר, אז את צריכה להגיע לבית ספר, לצפות במורים, ואז להתחיל ללמד, במקור מה שסיכמנו זה שתעשי את ההתנסות בבית ספר, שבו את עובדת ממילא בקריית שמונה, אבל זה לא קורה, אז מה כן קרה?

הדר: אז זהו, שככה אחת הדאגות בהתחלה, הייתה איפה אני אעשה את ההתנסות, כי קריית שמונה פונתה, ובתי הספר בעיר נסגרו, ואז התייעצתי עם החברים מהבית ספר, וההנהלה, וככה הציעו לי את צפת, שזה הבית ספר הכי קרוב, אל התיכון הגדול הכי קרוב אלינו, וזה הסתדר, והם קיבלו אותי בזרועות פתוחות, הם גם קיבלו חלק מהמורים שלנו, חלק מהמורים שלנו מלמדים שם, גם כאלה שנמצאים במושבים ובקיבוצים שלא פונו, אז הם נוסעים לצפת, ומלמדים שם, ויש לנו גם חלק מהתלמידים.

קובי: ומלמדים את התלמידים ש....

הדר: לא השתבצו. אחת ההוראות של ארגון המורים הייתה להשתבץ, כי חובה להשתבץ בבתי ספר. אני מניחה שלא רק לקריית שמונה, גם לשדרות, לכל המפונים להשתבץ ולעבוד בבתי ספר, אז הם מלמדים, לומדים שם, מה שצריך, צורכי מערכת חטיבה, פתאום מורים שהיו רגילים רק לתיכון, לומדים עכשיו חטיבה והפוך, אז גם אני שם משובצת בית ספר חמים, קטן יותר, מאוד מזכיר לי אבל בהווי את קריית שמונה, גם צפת זאת עיר מאוד קטנה, והמנהל שלי היום, ניהל שם 11 שנה את הבית ספר, אז ככה מאוד שמחים לקבל אותי שם, ואני גם שמחה, כי אני לומדת הרבה מהרכזת אזורות שם, עכשיו יש כזה מרתון לפני הבגרות חורף, ויש הרבה מידע, שאני ככה לוקחת איתי משם, זהו מחכה כבר להיות אחרי ההתנסות הראשונה שלי, אני קצת מתרגשת מזה.

קובי: כן אוטוטו שבוע הבא, אבל זה אחר.

הדר: למרות שאני רגילה לעבוד, לעמוד לפני התלמידים, ואבל עדיין זה אחר. זה אחריות. זה חומר שאת צריכה להעביר, ואבל כל הסביבה שם מאוד מרגיעה אותי, אבל יהיה בסדר, אני מאמינה.

קובי אני שמח, את יודעת זה מצחיק, כי את אומרת התייעצתי, ואמרו לי צפת, ואני זוכר שכשיספרת לי על צפת, אמרתי, רגע אני אעשה גוגל, מה המרחק מעמיר לצפת, ואני, וזה ואני אומר, אוקי, היא אמרה לי שזה קרוב.

הדר: כן מה 40 דקות זה הכי קרוב, זה הכי זה, או זה או טבריה, עכשיו בטבריה, עד עכשיו הם לא באמת מלמדים שם כיתה, הם לוקחים קבוצות קטנות, כי אין שם הרבה תלמידים יחסית, שיכולים לנהל ממש כיתה, ולהגיש אותה לאזרחות, אז בצפת גם אני מקבלת את כל הסל, אני גם רואה חינוך, אני רואה היסטוריה, גם צופה במורים שונים, רוב הזמן אני עם הרכזת אזרחות, ויצא לי גם לצפות במורה שהיא מקריית שמונה שמלמדת שם בכיתה, ככה מאתגרת, אז שם יש לי את האפשרות באמת לעשות את ההתנסות, כמו שצריך, לא ככה במקטעים, גם התחלתי אותה אגב מאוחר, עד שידעתי פחות או יותר מה קורה, עכשיו שאני בדילי של איזה 2 מכל החברה, אבל....

קובי: אנחנו נסתדר.

הדר: אבל כאילו ידעתי שאני לא רוצה ליצור את הפער הזה בגלל המלחמה, לראות מה אני יכולה לעשות, כדי להיות ככה בקצב, כי כל הזמן אני גם במחשבה, שפתאום יגידו קריית שמונה חוזרים, היה איזה ככה שמועות, יום שישי האחרון טלוויזיה, צה"ל רוצה לאפשר ליישובים בצפון לחזור, אז התחילו דיבורים אולי חוזרים, לא חוזרים, אבל איך יחזרו, ואמרתי וואי פתאום אומרים לי חוזרים, זה אבל זה מסה של עבודה, זה לקלוט את כל התלמידים, ואמרתי טוב אז אני לא יכולה להרשות לעצמי להיות בפער, ולהכניס את עצמי גם לאיזשהו לחץ, בכל זאת גם אתה יודע, כל השילוב הזה של אימהות, עבודה, לימודים, עשיתי את זה עם התואר הראשון, פה זה קצת שונה, אבל זה אפשרי, אני מאמינה בזה.

קובי: לגמרי. מה יהיה? כן.

הדר: יהיה טוב, אני מאמינה בזה, היום שבאתי לפה באיזשהו מקטע, צצה לה קשת בענן, כן ובדיוק היה איזה שיר של עקיבא, מישהו תמיד הולך איתי, וזה היה כזה סימבולי, גם בכלל היום הזה אמרתי לך שאנחנו נשב פה, מציינים בכל הארץ מציינים, אבל פה זה ככה קצת יותר מורגש במרכז, את ה-100 ימים האלה, ופשוט לא להאמין, גם בכלל שעברו 100 ימים, אני כאילו מרגישה שעברתי כל כך הרבה גם, בתקופה הזאת.

קובי: כל כך הרבה קרה.

הדר: כל כך הרבה קרה ועדיין קורה, אני חושבת שצריך להאמין בטוב, ולהאמין ונכון לשם, ויהיה טוב.

קובי: לקראת סיום הגענו לפינת השאלון המהיר.

הדר: אוקי.

קובי: הדר אני אני שואל, ואת זורקת את המילה הראשונה שעולה לך לראש, מוכנה?

הדר: כן

קובי: אורט דנציגר

הדר: בית

קובי: עמיר

הדר: בית

קובי: חינוך

הדר: שליחות

קובי: 7 באוקטובר

הדר: וואי אסון

קובי: שיעור ראשון בסמינר

הדר: חוויה

קובי: לימודים בשבילי הם

הדר: וואי אסקפיזם. אני תמיד רוצה להגיד את המילה הזאת, לא יוצא.

קובי: אסקפיזם

הדר: בדיוק

קובי: מורה טובה היא

הדר: מורה שעובדת עם הנשמה

קובי: תלמידה טובה היא

הדר: תלמידה שרוצה ללמוד

קובי: אם טיץ'

הדר: מסלול מהיר וטוב

קובי: סמינר הקיבוצים

הדר: וואי. מקום מדהים בעיניי באמת.

קובי: הדר קודם כל תודה ששיתפת אותי, החוויות האלה כתושבת הצפון, ותודה שאתם שומרים עלינו בכלל, על הגבולות שלנו, על הגבולות של המדינה, אני חושב שבלעדיכם המדינה שלנו הייתה נראית אחרת.

הדר: ממש.

קובי: אני רוצה לאחל לך שיבואו ימים שקטים על קיבוץ עמיר, ועל הצפון בכלל, שתוכלו לחיות שם בביטחון.

הדר: אמן.

קובי: ועד אז, שתהני מהלימודים.

הדר: תודה.

קובי: התוכנית שלנו, שתשתלבי בבית ספר שלך כמורה בשנה הבאה, אני מקווה, ושתביאי את הרוגע הזה שלך, והטוב הזה שלך אל התלמידים, אני חושב שהם זקוקים לזה, ושהם ייהנו ממך.

הדר: מחכה לזה, תודה רבה קובי. ותודה על הזכות, באמת.

קובי: תודה לך, תודה.

"עולים כיתה" כאן סיימנו, אנחנו מחכים לכם בדף הפייסבוק של התוכנית שלנו, שם תוכלו להגיב על הפרק ששמעתם, לשתף בתובנות שלכם, או לשאול שאלות, חפשו תואר שני מוסמך בהוראה אם טיץ', סמינר הקיבוצים. אני רוצה להודות לד"ר עדי שרעבי ראש התוכנית מוסמך בהוראה, אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, לאוהד כץ מהמרכז החדשנות בסמינר הקיבוצים, ולכם על ההאזנה.

אני קובי דביר, ואתם מוזמנות ומוזמנים לדרג את הפודקאסט שלנו בחנויות האפליקציות, ולסמן עוקב, כך תקבלו התראה על כל פרק חדש שעולה לאוויר, נשתמע בפרק הבא.